

[2023] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ

ਬਨਾਮ

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 277)

16 ਜਨਵਰੀ, 2023

[ਐਮ. ਆਰ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ: ਐੱਸ. 24(2) - ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਜਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ.24(2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ - ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ - ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਕੋਲ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਾਲ 1987 ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ - ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹੱਕ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (2019) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 229, ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ. ਗੋਡਫਰੇ ਫਿਲਿਪਸ (ਆਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., - 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3073, ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਥੀ. ਸਕੱਤਰ, ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ. ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., - 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3646 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ (ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ) ਬਨਾਮ ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2017) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 751 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(2019) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 229

‘ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ

ਪੈਰਾ 6.1

(2017) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 751

ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਪੈਰਾ 6.1

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.277।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2023] 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.

2015 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 11230 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30.01.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.278।

ਗੋਪਾਲ ਸੰਕਰਨਰਾਇਣਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਨਿਸ਼ਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਨਿਸ਼ਕ ਮਿੱਤਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰਤੀ ਸਿੰਘ, ਆਕਾਸ਼ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੋਡਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਜਾ ਸਿੰਘ, ਬਸੰਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਜੀਤਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਨਿਕਾ, ਸੁਮੀਰ ਸੋਢੀ, ਸ੍ਰ. ਅਮਨ ਨੰਦਰਾਜੇਗ, ਧਰੁਵ ਵਧਵਾ, ਗੋਪਾਲ ਝਾਅ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਥਾ ਤਿਆਗੀ, ਦਿਨੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤ੍ਰੇਹਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਕਸ਼ਾ ਨਰੂਲਾ, ਡੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਾ ਮਾਨ, ਸੁਮਿਤ ਬਾਂਸਲ, ਗਗਨ ਗੁਪਤਾ, ਉਦੈਬੀਰ ਕੋਚਰ, ਸੀ. ਸੁਲੇਮਾਨ, ਸ਼ਾਜੀਆ ਅੰਸਾਰੀ, ਸ. ਨਾਗਾਰਾਜਨ, ਆਫਤਾਬ ਰਸ਼ੀਦ, ਆਫਤਾਬ ਅਲੀ ਖਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬੋਲੇਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

2. 2015 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰ. 11230 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 30.01.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. ਇੱਥੇ 1 - ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਐਕਟ, 2013 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ, 2013" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਲਾਭਪਾਤਰੀ - ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਡੀ.ਡੀ.ਏ) ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ - ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਥੀ. ਸਕੱਤਰ, ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ. ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3646 ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ. ਗੈਂਡਫਰੇ ਫਿਲਿਪਸ (I) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3073, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [ਐਮ. ਆਰ ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.]

ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ/ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਟਿਕਾਣਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲੈਪਸ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

4. ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸੰਕਰਨਰਾਇਣਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਨਾਮ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ., (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 229, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3073 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ - ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ. ਗੈਡਫਰੇ ਫਿਲਿਪਸ (ਆਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।

5. ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

6. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਖਾਸ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹੱਕ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2018. ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ, 1894" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 2015 ਦੇ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਡੀਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਕ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 25.11.1980 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ 05.06.1987 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ, ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੈ:-

ਕੀ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਟਿਕਾਣਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ?

6.1 ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2023] 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਐਨ.ਆਰ. (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਗੇਡਫਰੇ ਫਿਲਿਪਸ (ਆਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (ਸੁਪਰਾ)। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (ਸੁਪਰਾ) ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ (ਐਨਸੀਟੀ ਆਫ਼ ਦਿੱਲੀ) ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., (2017) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 751 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. (ਸੁਪਰਾ) ਗੇਡਫਰੇ ਫਿਲਿਪਸ (1) ਲਿਮਟਿਡ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ. (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਕੋਲ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ/ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6.2 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਅਣਗੋਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ 2015 ਦੀ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11230 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ
ਦਿੱਤੀ।

ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

(ਸਹਾਇਕ: ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਐਲਸੀਆਰਏ)